

Het Archief van de Belgische Unie voor de Verdediging van de Vrede - Vrede vzw

Bert Boeckx, departement Archief (AMSAB)

De Belgische Unie voor de Verdediging van de Vrede (BUVV) werd in 1949 opgericht als **Belgische afdeling van de Wereldvredesraad**. De Wereldvredesraad, die in 1948 gelanceerd werd door een groep intellectuelen met onder anderen Picasso en Pablo Neruda verzameld rond de Franse geleerde F. Joliot-Curie, groepeerde vredescomités in 140 landen en is in die zin waarschijnlijk het grootste vredesforum ter wereld. De Wereldvredesraad heeft als belangrijkste objectieven: het verbieden van alle massavernietigingswapens en het stoppen van de bewapeningswedloop, het uitschakelen van alle vormen van kolonialisme of racisme en het verbeteren van de relaties tussen staten, die alle zelfbeschikkingsrecht moeten krijgen.

De BUVV nam de voornaamste principes van de Wereldvredesraad over. Ze zorgde voor de logistieke steun bij de **organisatie van de anti-atoommarsen**. Daarnaast was de BUVV vooral actief binnen de campagne tegen de Duitse herbe wapening, tegen de oprichting van Natobasisen in België, tegen kernproeven en voor de vrede in Korea. Later volgden acties in verband met Viëtnam en stelde de BUVV zich solidair op in de strijd voor dekolonisatie, bijvoorbeeld in Algerije of de Portugese koloniën.

De BUVV was eerder een beweging dan een organisatie. Haar bedoeling was om op zoveel mogelijke plaatsen pluralistische vredescomités op te richten en zoveel mogelijk initiatieven in dienst van de vrede te stimuleren.

Aanvankelijk lag het zwaartepunt van de BUVV in Brussel en Wallonië. Onder impuls van André De Smet werd in 1971, naast de BUVV een nieuwe organisatie voor Vlaanderen uitgebouwd. Deze organisatie die in feite uit de BUVV is ge-

groeid en een belangrijk deel van haar werk overneemt, wordt "Vrede vzw" genoemd, een studie- en informatiecentrum voor vredes- en ontwikkelingsproblematiek.

Vrede beoogt via informatieverspreiding en actie mee te werken aan de uitbouw van een rechtvaardige wereldvrede, meer specifiek rond ontwapening en in solidariteit met de volkeren van de derde wereld. De werking van Vrede kristalliseert zich vooral in het tijdschrift "Vrede", een maandblad voor internationale politiek en vredesproblemen. Het brengt achtergrondinformatie over actuele problemen die te weinig aan bod komen in de gewone verslaggeving: analyses over de situatie in landen van alle continenten, over bewapenings- en ontwikkelingsproblemen, over de internationale politieke evolutie en over de rol van de pers. In 1996 is het tijdschrift aan zijn 39ste jaargang. Een ander punt bij de informatieverspreiding is de uitgave van een uitgebreide reeks dossiers, werkdocumenten en cahiers over actuele problemen en vredesonderwerpen. Deze uitgaven worden verspreid via verschillende boekhandels, wereldwinkels en door deelname aan infobeurzen en -stands.

Voorts tracht Vrede de problematiek van de vrede en het Belgische beleid in verband met de internationale politiek, onderwijs en racisme aan de orde te stellen door voordrachten, studiedagen en informatieavonden en tentoonstellingen.

Wat de mobiliserende activiteit betreft voert Vrede sinds het midden van de jaren zeventig haar acties vooral via samenwerkingsverbanden. Zo is Vrede **medeoprichter van het Overlegcentrum voor de Vrede (OVC)** en het **Vlaams Aktiecomitee tegen de Atoomwapens (VAKA)**. Voorts verleent Vrede haar actieve medewerking aan verscheidene acties en aan verenigingen die werken rond vrede en ontwikkeling. Naast mensen uit KP-middens bereikt Vrede ook de progressieven.

Aanvankelijk bleef de BUVV vooral het politieke werk doen en stond Vrede in voor het vormingswerk. Gaandeweg werd dit alles bij Vrede

BELGISCHE UNIE VOOR DE

VERDEDIGING VAN DE VREDE

gecentraliseerd en nu bestaat de BUVV enkel nog op papier. De Waalse afdeling van de Wereldvrede raad, de **Union Belge pour la Défense de la Paix (UBDP)** heeft naast een Waalse ook een Brusselse structuur. De UBDP werkt vooral via andere organen of koepels zoals de CNAPD. Zij publiceren weinig of geen brochures en werken in vergelijking met Vrede minder basisgericht. De UBDP heeft 11 regionale afdelingen en geeft een krantje uit: "Le monde et la paix".

Het archief dat door het **Vredesecretariaat-Gent** aan het AMSAB geschonken werd, bestaat uit drie delen: de BUVV tot in 1971, Vrede vzw en een kleiner deel met betrekking tot de lokale BUVV/Vrede-afdeling uit Oostende. De opmerkelijke continuïteit in de werking en de activiteit weerspiegelt zich ook in het archief dat een tijdspanne van 35 jaar beslaat (1950-1985). Het bevat ten eerste archiefstukken met betrekking tot het interne beheer van de beweging. Het kwantitatief meest uitgebreide deel wordt echter ingenomen door archivalia met betrekking tot de publicistische en de mobiliserende activiteit van de beweging. Interessant hierbij zijn de redactie van het maandblad, het opstellen van dossiers al-

lerhande en de stukken over het organiseren van voordrachten, debatten en colloquia. Wat de mobiliserende activiteit betreft zijn het vooral de verslagen, briefwisseling en dossiers met betrekking tot de campagnes en acties, die Vrede georganiseerd heeft of waaraan Vrede deelgenomen heeft, die de aandacht trekken. Opmerkelijk zijn hierbij de acties tegen de oorlog in Viëtnam en de uitgebreide dossiers die opgemaakt werden bij de organisatie van de anti-atoommarsen in de jaren '60. De BUVV en Vrede hebben getracht om op zoveel mogelijk plaatsen comités en kernen op te richten. De regionale werking en de contacten met de eigen afdelingen maken dan ook de derde inhoudelijke component uit van het archief. Het betreft hier vooral briefwisseling. De BUVV en Vrede probeerden dikwijls actie te voeren door middel van samenwerkingsverbanden met andere instellingen en verenigingen. Deze samenwerkingsverbanden en de contacten met andere verenigingen moeten het mogelijk maken om de plaats en de rol van de BUVV en Vrede binnen de vredesbeweging, en meer uitgebreid, de nieuwe sociale bewegingen, in te schatten.